

Ústavní soud ČR
Joštova 8
660 83 Brno

Sp. zn. Pl. ÚS 7/19

Naše sp. zn.: 24/2019/SZD/MHU
Naše č. j.: KVOP-31606/2019

Stěžovatel: **Transparency International – Česká republika, o. p. s.**, se sídlem Sokolovská 260/143, 180 00 Praha, IČ: 27215814, zastoupena advokátem Mgr. Pavlem Uhlem, Ph.D., se sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5, č. osvědčení ČAK 10960

Účastníci řízení: **Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky**
Senát Parlamentu České republiky

Vedlejší účastníci: **Krajský soud v Brně** jednající prostřednictvím předsedy senátu 62A JUDr. Davida Rause, Ph.D., Rooseveltova 648/16, 602 00 Brno

Nejvyšší správní soud jednající prostřednictvím předsedy senátu 3 As JUDr. Jaroslava Vlašína, Moravské náměstí 6, 602 00 Brno

Česká republika - Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, se sídlem Kapitána Jaroše 1926/7, 604 55 Bmo, IČ: 65349423, Ing. Petr Rafaj, předseda

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., veřejná ochránkyně práv
(naše sp. zn. 24/2019/SZD/MHU, naše č. j. KVOP-26463/2019)

Návrh na zrušení ustanovení § 259 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Vyjádření vedlejší účastnice řízení - veřejné ochránkyně práv

Systémem datových schránek

I. Uvedení do problematiky

Na základě usnesení Ústavního soudu ze dne 21. května 2019 byl plénu Ústavního soudu postoupen návrh na zrušení ustanovení § 259 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále rovněž „zákon o zadávání veřejných zakázek“ nebo jen „ZZVZ“), učiněný ve věci sp. zn. II. ÚS 1270/19. Dne 10. června 2019 jsem k výzvě soudce zpravodaje sdělila, že využívám svého procesního práva podle ustanovení § 69 odst. 3 zákona o Ústavním soudu¹ a vstupuji do řízení jako vedlejší účastník. Své vyjádření jsem přislíbila zaslat do 30 dnů.

Předesílám, že věcně se jedná již o druhý návrh na zrušení ustanovení § 259 ZZVZ, který byl plénu Ústavního soudu předložen. K prvnímu návrhu, o němž bylo před Ústavním soudem vedeno řízení (sp. zn. Pl. ÚS 28/18) jsem rovněž zaslala **podrobné vyjádření**², na něž si tímto dovolím **odkázat**.

Od té doby však můj zástupce vydal závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě³, jež Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále rovněž „ÚOHS“) odmítl provést. O tomto nepřijetí opatření k nápravě jsem vyrozuměla vládu⁴, přičemž jsem zároveň využila svého zvláštního oprávnění podle § 22 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv⁵ a doporučila jsem vládě ustanovení § 259 ZZVZ zrušit. Vláda mé doporučení i sankční vyrozumění o nezákonné správní praxi projednala, nicméně mému návrhu nevyhověla.⁶

Vzhledem k těmto skutečnostem jsem se rozhodla Ústavní soud se svými dalšími zkušenostmi seznámit. Závěrečné stanovisko (příloha č. 3), odpověď ÚOHS na něj (příloha č. 4), sankční vyrozumění vládě s doporučením ke změně právních předpisů (příloha č. 5) a dopis, v němž se obracím na ministryni pro místní rozvoj s žádostí zvážení iniciace gesční úpravy (příloha č. 10) přikládám do příloh. Z tohoto důvodu již nebudu opakovat dříve uvedenou argumentaci (tu lze nalézt zejména v přílohách č. 14, 10 a 5), spíše se pokusím poukázat na kontext věci.

1 Zákon č. 182/1993 Sb. o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

2 Přikládám je jako přílohu č. 14.

3 Viz příloha č. 3 – Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv ve věci sp. zn. 1914/2017/VOP ze dne 11. února 2019 dostupné na <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6780>.

4 Viz příloha č. 5 - Vyrozumění veřejné ochránkyně práv vládě České republiky o nezákonné praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Doporučení veřejné ochránkyně práv vládě České republiky ke změně zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 28. března 2019. Č. j. KVOP-14392/2019. Dostupné na <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6808>.

5 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

6 Jednání vlády proběhlo dne 13. května 2019. Záznam o výsledku jednání je dostupný na: <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2019-05-13>.

II. K ustanovení § 259 ZZVZ a aplikační praxi

II.1 K výkonu státní moci a právu petičnímu

Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.⁷ Podmnožinou uplatňování státní moci je výkon státní správy, kam spadá i dozor nad dodržováním zákona o zadávání veřejných zakázek.⁸ Výkon státní (veřejné) správy je primárně službou veřejnosti, což je základním východiskem pro jeho posuzování.⁹

Imperativ formálního i materiálního výkonu pravomocí v souladu se zákonem zahrnuje nejenom možnost postupu správního orgánu, ale i jeho povinnost svou pravomoc realizovat v případech zákonem předpokládaných.¹⁰

Výkon státní moci pak lze ovlivňovat skrze výkon svých politických práv, kam kromě možnosti si své zástupce volit, shromažďovat o jejich činnosti informace, patří také možnost se ve věcech veřejného zájmu nebo jiného společného zájmu obracet na státní orgány s žádostmi, návrhy a stížnostmi.¹¹ Integrální součástí petičního práva je i právo na odpověď v dané věci, tedy že se patřičný úřad bude věcí zabývat, což přirozeně neznamená, že petentovi vyhoví.¹²

Realizaci petičního práva tak lze vnímat jako specifickou formu komunikace, mezi petentem na straně jedné a odpovědným státním orgánem na straně druhé. Podání podnětu ve smyslu ustanovení § 42 správního řádu je jednou z možných forem výkonu petičního práva. Toto ustanovení se zákonodárce rozhodl modifikovat ustanovením § 259 ZZVZ.

Základní myšlenku zákonné úpravy, tedy že na úrovni zákona je každému, kdo poskytuje informace úřadu pro výkon jemu svěřených úkolů uložena povinnost uhradit téměř ekvivalent čisté minimální mzdy, což část populace bez dalšího vylučuje z výkonu petičního práva, **považuji za nemravnou**. Formálně totiž opravdu každému, kdo chce využít svého petičního práva, vzniká povinnost uhradit 10 000 Kč. V podrobnostech **odkazuji na kapitolu III. přílohy č. 14**.

Od této skutečnosti **je dle mého názoru třeba odlišit** to, že ani v případě neuhrazení tohoto poplatku nemůže ÚOHS na výkon své pravomoci rezignovat¹³, neboť tento důsledek

7 Viz ustanovení čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů („dále jen Ústava“).

8 Ve smyslu ustanovení § 248 a násl. zákona o zadávání veřejných zakázek.

9 Viz ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

10 Mutatis mutandis náleží Ústavního soudu ze dne 11. července 2002 sp. zn. I. ÚS 488/01, náleží Ústavního soudu ze dne 27. března 2003 sp. zn. IV. ÚS 690/01 aj.

11 Viz čl. 18 odst. 1 Listiny.

12 Viz např. KYSELA, J. k čl. 18 in WAGNEROVÁ, Eliška, Tomáš LANGÁŠEK, Vojtěch ŠIMÍČEK, Ivo POSPÍŠIL aj. Listina základních práv a svobod: komentář. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-750-6. Obdobně viz usnesení Ústavního soudu ze dne 23. dubna 1998 sp. zn. II. ÚS 20/98.

13 Viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. října 2002 sp. zn. II. ÚS 586/02.

pramení z principů oficiality a legality, nikoliv z úpravy práva petičního.¹⁴ Byť tedy v rovině důsledků lze spatřovat zachování možnosti obrátit se na orgán vykonávající státní správu, tento důsledek nevyplývá z práva petičního, které je zákonem omezeno, ale z čl. 2 odst. 3 Ústavy, respektive čl. 2 odst. 2 Listiny. Tomu odpovídá i skutečnost, že zahájení řízení, k němuž směřuje podnět, se nelze úspěšně domáhat ani u správních soudů, ani u Ústavního soudu.¹⁵ **Současná úprava proto podle mého názoru obsahuje omezení práva petičního z důvodu optimalizace výkonu státní správy, což není Listinou předpokládaný důvod jeho možného omezení.**

II.2 O roli ÚOHS a výkladu ustanovení § 259 ZZVZ

Deklarovaným cílem ustanovení § 259 ZZVZ bylo odbřemenit ÚOHS od zbytečných a hlavně zneužívajících podání, kterými je obcházeno návrhové řízení¹⁶ kvůli povinnosti složit kauci¹⁷, která při věcném neúspěchu návrhu propadá státu. Mám za to, že byť napadané ustanovení je do jisté míry schopné takového cíle dosáhnout, negativa, která jsou s ním spojena, vysoce převažují jeho pozitivní dopady. Vychází totiž z premisy, že veřejným zájmem je samotné fungování ÚOHS, případně jeho možnost se zaměřit pouze na některé části agendy. Takové vnímání je dle mého názoru **nedostatečnou reflexí konečného účelu ÚOHS** (v oblasti veřejných zakázek), kterým je garance transparency a férovosti zakázkového prostředí.

Krajní nekonceptnost ustanovení § 259 ZZVZ lze (kromě dopadů popsanych v příloze č. 10) pozorovat v tom, jaké důsledky vyvolávají dva výklady, které se v praxi objevily. Podle výkladu, který zastával ÚOHS v začátku šetření, před správními soudy (a dost možná jej drží i nadále), se nevyřízením podnětu rozumí jeho „hosení do koše“ nebo přesněji řečeno uložení na bezpečném místě, mimo dosah kohokoliv, kdo by ve věci mohl jednat. Minimálně takto si ÚOHS aplikační praxi představoval, když poslancům dodal textaci ustanovení § 259 ZZVZ a ve chvílích prvotní aplikace onoho ustanovení.

Takový výklad je však třeba odmítnout, neboť zcela opomíjí to, že ÚOHS je dozorovým správním orgánem na poli veřejných zakázek.¹⁸ Ten je při výkonu jemu zákonem svěřených úkolů svázán principy legality a oficiality.¹⁹ Jejich prolomení přitom ZZVZ neobsahuje. Jak trefně poznamenal Krajský soud v Brně ÚOHS *„je tu právě od toho, aby i sám, nad rámec veškerých návrhů a podnětů, vykonával trvalý a efektivní dozor v oblasti zadávání veřejných zakázek, přitom přijímání podnětů mu výkon této působnosti a pravomoci usnadňuje a zefektivňuje.“*²⁰

14 V této souvislosti je nutné podotknout, že se do určité míry rozcházím s hodnocením Krajského soudu v Brně a Nejvyššího správního soudu, neboť oba soudy dovodily, že realizaci petičního práva nic nebrání, neboť nevyřízením podnětu se myslí toliko nevyrozumění jeho podatele o tom, jak s ním bylo naloženo.

15 Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, sp. zn. 4 As 117/2017, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, sp. zn. 2 As 285/2016 a *contrario*, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 8. října 2002 sp. zn. II. ÚS 586/02.

16 Ve smyslu ustanovení § 250 a násl. zákona o zadávání veřejných zakázek.

17 Ve smyslu ustanovení § 255 zákona o zadávání veřejných zakázek.

18 Viz ustanovení § 248 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek.

19 Viz ustanovení § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

20 Viz strana 4 rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. června 2017, sp. zn. 62 A 82/2017.

V kontextu dosavadních rozhodnutí správních soudů²¹, jež rovněž minimálně formálně podpořila i vláda a Ministerstvo pro místní rozvoj (nikoliv však ÚOHS), **je zpoplatněným plněním nikoliv zkoumání skutečností v podnětu, ale pouze odpověď, jak s podnětem ÚOHS naložil.** Z toho vyplývá, že jedinou ústavně konformní ochranou před přetížeností, kterou má dané ustanovení přinést, je odpadnutí povinnosti vyzkoušení stěžovatele o tom, jak s informacemi v podnětu ÚOHS naložil. To se v opakovaně kritizované²² praxi ÚOHS sestává z jedné věty (pokud řízení nezačíná) nebo dvou vět (pokud řízení začíná).²³

I kdybychom však připustili, že právě odpadnutí této formální povinnosti je tou zásadní úlevou pro ÚOHS, kvůli níž bylo třeba zásadně omezit právo petiční, pak narážíme na trhlinu, na niž před správními soudy poukazoval ÚOHS. Skutečnost, jak bylo s podnětem naloženo, se totiž jeho podatel může dozvědět zdarma podáním žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím^{24, 25}.

S trochou nadsázky lze tvrdit, že důsledkem ústavně konformního výkladu je faktická obsoletnost ustanovení § 259 ZZVZ, neboť to ve své podstatě slouží k zajištění toho, že ÚOHS bude (od právně informovaných subjektů) dostávat více žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Alternativně nelze asi uvažovat o jiném výkladu, než tom zastávaném ÚOHS, tedy že ÚOHS opravdu nesmí k informacím v nezaplacených podnětech přihlížet v rámci výkonu dozoru nad zadáváním veřejných zakázek. To by však znamenalo omezení petičního práva, s nímž na rozdíl od omezení práva na informace Listina nepočítá a popření role ÚOHS jako dozorového orgánu a jeho degradaci na předsoudního rozhodce sporů *sui generis*.²⁶

Nevhodnost zvoleného řešení až absurdního rázu tak lze pozorovat poměrně snadno. Nemá-li dojít k popření ústavních principů, pak by zakotvené ustanovení § 259 ZZVZ fakticky nemělo vyvolávat žádné účinky. Má-li úprava nějaké účinky vyvolávat, pak fakticky vede k popření dozorové role ÚOHS, nepřípustné nečinnosti správního orgánu a zásahu do práva petičního.

Situace ohledně ustanovení § 259 ZZVZ je o to zmatenější, že výklad, který ÚOHS zastává, se liší v závislosti na tom, s kým zrovna komunikuje. Například na začátku ledna 2018 **ÚOHS přislíbil** mému zástupci přijetí určitých opatření k nápravě, mezi něž měl patřit **věcný přezkum podnětů (slovy ÚOHS jejich „analýzu“)**, u nichž nebyl uhrazen poplatek

21 Viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. června 2017, sp. zn. 62 A 82/2017, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. ledna 2019, sp. zn. 3 As 184/2017.

22 Viz přílohy č. 1, 3 a 5.

23 Viz např. příloha č. 1 nebo příloha č. 10 str. 7. Jen namátkou lze uvést, že takto ÚOHS reagoval v písemnostech č. j.: ÚOHS-P0019/2018/VZ-04618/2018/522/NRi, ÚOHS-P0060/2018/VZ-06912/2018/512/KMo, ÚOHS-P0069/2018/VZ-09401/2018/521/RŠu, ÚOHS-P0072/2018/VZ-08427/2018/513/IHI, ÚOHS-P0077/2018/VZ-08480/2018/533/HKu, ÚOHS-P0078/2018/VZ-09352/2018/522/RCh, ÚOHS-P0017/2018/VZ-03972/2018/544/MBo, ÚOHS-P0063/2018/VZ-07593/2018/511/Svá, ÚOHS-P0110/2018/VZ-10854/2018/531/MKi aj.

24 Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

25 Viz shrnutí vyjádření ÚOHS v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. ledna 2019, sp. zn. 3 As 184/2017, konkrétně § 6 na straně 3.

26 Viz čl. 18 ústavního zákona č. 23/1991, kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako ústavní zákon Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

10 000 Kč.²⁷ Zároveň však v řízení před Nejvyšším správním soudem, které běželo ještě téměř rok poté, ÚOHS uvedl, že **odmítá k podnětům**, u nichž nebyl uhrazen poplatek 10 000 Kč, **jakkoliv přihlížet**.²⁸ Obdobný výklad ustanovení § 259 ZZVZ ze strany ÚOHS potvrdilo i Ministerstvo financí.²⁹

Ani přes opakované výzvy ÚOHS ochránci navíc nedoložil³⁰, jakým konkrétním způsobem jím zmiňovanou analýzu provedl, kromě stručného popisu operujícího s posouzením dostatečnosti indicií o pochybení zadavatele a veřejném zájmu na přezkumu úkonů zadavatele. ÚOHS přitom neposkytl podklady (tedy analytické materiály, vzorově zanalyzované podněty apod.) pro možné posouzení toho, zda doložené kontrolní plány, které čítaly ke konci roku 2018 něco málo přes dvě desítky zakázek, vycházely z podnětů, u nichž nebyl uhrazen poplatek 10 000 Kč. U podnětů za období od prosince 2017 do dubna 2018, které si můj zástupce přímo vyžádal, závěr o jejich reflexi v kontrolních plánech učinit možné nebylo. **O tom, že by ÚOHS nezaplacené podněty reálně prověřoval, silně pochybuji.**

II.3 Veřejný zájem – transparentnost a férovost zakázkového prostředí

Zákon o zadávání veřejných zakázek byl koncipován jako předpis, který měl mimo jiné zásadně přispět ke zvýšení transparentnosti zakázkového prostředí. Zde výrazně sehrává roli činnost ÚOHS jakožto dozorového orgánu. Přirozeně není v moci jakéhokoliv dozorového orgánu se vlastním přičiněním dozvědět o všech případech porušení právních předpisů, jejichž dozоровáním a kontrolou je pověřen. Zejména u některých typů nezákonných praktik (např. účelové dělení na zakázky malého rozsahu) je přitom iniciativa „zvenčí“ pro jejich odhalení důležitá, neboť od zainteresovaných stran nelze informace očekávat.

Penzum informací pocházejících zvenčí se však se zavedením poplatku 10 000 Kč rapidně zmenšilo. Z vyřízených 1305 podnětů v roce 2016 na 93 vyřízených podnětů v roce 2017. **To představuje pokles o více než 93 %.** V řádu jednotek se pak pohybuje množství podnětů od organizací zabývajících se bojem proti korupci a transparentností veřejné správy. Rovněž došlo k rezignaci jednotlivců, kteří (v různé kvalitě a formě) poukazovali na jimi vnímané problémy. Podrobnější informace v příloze č. 14 části II.

S tímto omezením rovněž korelovala **absence vlastní kontrolní činnosti ÚOHS.** Od přijetí zákona o zadávání veřejných zakázek do března 2018 **nerealizoval ÚOHS z vlastní iniciativy žádnou kontrolu.**³¹ Teprve po výzvě mého zástupce k doložení kontrolní činnosti zahájil ÚOHS prvních 5 kontrol.³² V polovině prosince roku 2018 bylo kontrol ÚOHS zahájeno

27 Viz příloha č. 2 – strana 3 a 4 odpovědi předsedy ÚOHS ze dne 16. ledna 2018.

28 Viz narativní část rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 3 As 184/2017, konkrétně pak § 6. Shodou okolností se jednalo o věc současného stěžovatele.

29 Viz příloha č. 7.

30 Podrobněji viz příloha č. 3.

31 Viz např. příloha č. 1 str. 2 a 3, příloha č. 5.

32 Viz příloha č. 15.

celkem 17, z čehož bylo 9 již ukončeno.³³ Ve dvou třetinách případů bylo shledáno pochybení.³⁴

ÚOHS se přitom spíše snaží množství informací putující vůči němu omezovat, nebo alespoň neprověřovat v rámci běžného spisového režimu. Například u správních orgánů, které nepodávají obecné podněty, ale postupují podle zvláštních předpisů (např. ustanovení § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ustanovení § 25 kontrolního řádu nebo § 18 odst. 2 zákona o finanční kontrole), vyžaduje úhradu poplatku 10 000 Kč i přesto, že tyto orgány mají zákonnou povinnost nikoliv podat podnět, ale předat informace v zákonem definovaném rozsahu. Není-li poplatek uhrazen, dochází pouze k „analýze“ informací, nikoliv k prověření takového podání.

Celkově tak postup ÚOHS po zavedení poplatku nepřispívá ke zvýšení transparentnosti zakázkového prostředí, neboť aktivně brání zapojení prvků veřejné kontroly a u řady subjektů vedl k rezignaci na upozorňování na problémy ve veřejných zakázkách.

III. Závěrečný návrh

Z důvodů výše uvedených, jakožto i důvodů popsanych v předchozím vyjádření³⁵, navrhuji, aby Ústavní soud **návrhu na zrušení ustanovení § 259 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů vyhověl a předmětné ustanovení jako neústavní zrušil.**

Brno 9. července 2019

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(elektronicky podepsáno)

Přílohy

- (1) Zpráva o šetření z vlastní iniciativy ve věci zpoplatnění podnětu k zahájení řízení z moci úřední k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 4. prosince 2017, č. j. KVOP-37713/2017
- (2) Odpověď předsedy ÚOHS ze dne 16. ledna 2018 (reakce na zprávu o šetření) č. j. ÚOHS-D0642/2017/VZ-35920/2017/560/VSa.
- (3) Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci zpoplatnění podnětu k zahájení řízení z moci úřední k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 11. února 2019, č. j. KVOP-6567/2019
- (4) Vyjádření k závěrečnému stanovisku s návrhem opatření k nápravě ve věci zpoplatnění podnětu k zahájení řízení z moci úřední k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – příloha dopisu ze dne 12. března 2019, č. j.: ÚOHS-07345/2019/500/JBě

33 Viz příloha č. 16.

34 Ibid.

35 Příloha č. 14

- (5) Vyrozumění veřejné ochránkyně práv vládě České republiky o nezákoně praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Doporučení veřejné ochránkyně práv vládě České republiky ke změně zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 28. března 2019, č. j. KVOP-14392/2019
- (6) Dopis veřejné ochránkyně práv ministryni financí ze dne 25. července 2018, č. j. KVOP-31677/2018
- (7) Vyjádření ministryně financí ze dne 30. srpna 2018, č. j. MF-19378/2018/6601-4
- (8) Dopis veřejné ochránkyně práv ministryni pro místní rozvoj ze dne 25. července 2018, č. j. KVOP-31693/2018
- (9) Vyjádření ministryně pro místní rozvoj ze dne 23. srpna 2018, č. j. MMR-35582/2018-33
- (10) Dopis veřejné ochránkyně práv ministryni pro místní rozvoj ze dne 14. března 2019 (návrh na gesční iniciaci změny zákona), č. j. KVOP-8791/2019
- (11) Organizační směrnice ÚOHS – OS 8/2017
- (12) Organizační směrnice ÚOHS – 2/2018
- (13) Organizační směrnice ÚOHS – OS 8/2018
- (14) Vyjádření veřejné ochránkyně práv k návrhu na zrušení § 259 ZZVZ – Pl. ÚS 28/18
- (15) Odpověď předsedy ÚOHS ze dne 3. května 2018 na výzvu ZVOP
- (16) Odpověď předsedy ÚOHS ze dne 11. prosince 2018 na výzvu ZVOP